

MEMÒRIA D'ACTIVITATS INSTITUT CATALÀ D'ANTROPOLOGIA

ANY 2014

COL-LOQUIS, SEMINARIS I CONVERSATORIS

Conversatori

“A propósito de los límites de la cultura, a propósito de las teorías de la identidad”

A càrrec d'Alejandro Grimson

Data: 22/01/2014 - 11:00

Organitza: Grup de treball en Socioantropologia dels mons contemporanis, de l'Institut Català d'Antropologia (ICA), i ERAPI - Laboratorio Cooperativo de Socioantropología

Lloc: Sala Nicolau d'Olwer, Institut d'Estudis Catalans, c/ del Carme, núm. 47, Barcelona

Col·loqui d'Antropologia del Cos

“El cos en la mastectomia: estratègies per al desenvolupament de la competència cultural en l'encontre terapèutic”

A càrrec de Lina Casadó Marín (Departament d'Infermeria, URV)

Data: 29/01/2014 - 16:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: CSIC, C/ Egipcíaques 15, Barcelona.

Conversatori

“De la escucha a la escritura. Los usos de la entrevista en la investigación de las prácticas de los periodistas brasileños autores de biografías”

A càrrec de Karine Moura Vieira

Data: 05/02/2014 - 18:30

Organitza: Grup de treball en Socioantropologia dels mons contemporanis, de l'Institut Català d'Antropologia (ICA), i ERAPI - Laboratorio Cooperativo de Socioantropología

Lloc: Sala Fontserè, Institut d'Estudis Catalans, c/ del Carme, núm. 47, Barcelona

Col·loqui d'Antropologia del Cos

Cossos ambiguament sans-i-malalts. L'experiència individual i social de les malalties cròniques invisibles”

A càrrec de Lina Masana (URV)

Data: 27/02/2014 - 11:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Institució Milà i Fontanals (CSIC), C/Egipcíaques 15, Barcelona

Seminari

“L'univers del pensament creatiu” Els perquè de la creació de l'individu social en un eco-contexte?

Data: 06/03/2014 - 17:00

Amb les intervencions de:

Meritxell Virgili Arumí. Membre de l'ACPA / Llicenciada en Antropologia Social i Cultural. UB. Artista plàstica i visual / Escola Superior de Disseny i Art. LA LLOTJA.

Jesús Pérez Pallisé. Membre de l'ICA / Coordinador del Laboratori de Recerca del Pensament Creatiu.

Organitza: Grup d'Antropologia Cognitiva de l'ICA

Lloc: Institut Català d'Antropologia (ICA), Carrer de Casp 43, Barcelona.

Col·loqui d'Antropologia del Cos

“La repatriació del cos com a (darrer?) ritual en immigració”.

A càrrec de: Jordi Moreras (URV)

Data: 27/03/2014 - 16:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Departament d'Arqueologia i Antropologia, CSIC, C/ Egipcíaques 15, Barcelona

Conversatori

“Las utopías cooperativas a través del cine. Un primer acercamiento con “Paraísos” de Basilio Martín Patino”

A càrrec de Juan de la Haba i Enrique Santamaría

Data: 19/03/2014 - 18:30

Organitza: Grup de treball en Socioantropologia dels mons contemporanis, de l'Institut Català d'Antropologia (ICA), i ERAPI - Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia

Lloc: Sala Fontserè, Institut d'Estudis Catalans, c/ del Carme, núm. 47, Barcelona

Conversatori

“Ponerle muros al mundo... (globalizado). A propósito de las fronteras”

A càrrec de Verena Stolcke

Data: 10/04/2014 - 18:30

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia y Grup de treball en Socioantropologia dels mons contemporanis, de l'Institut Català d'Antropologia (ICA).

Lloc: Sala Pi i Sunyer, Institut d'Estudis Catalans (IEC), c/ del Carme, núm. 47, Barcelona

Conversatori

“Cine y culturas infantiles”

A càrrec d'Enrique Santamaría

Data: 29/04/2014 - 18:30

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en Socioantropologia dels mons contemporanis, de l'Institut Català d'Antropologia (ICA).

Lloc: Sala Pi i Sunyer, Institut d'Estudis Catalans (IEC), c/ del Carme, núm. 47, Barcelona

Col·loqui d'Antropologia del Cos

“De l'anorèxia nervosa a l'anaimia”

A càrrec de Josep Martí (CSIC)

Data: 30/04/2014 - 11:30

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: CSIC, C/ Egipcíaques 15, Barcelona

Col·loqui d'Antropologia del Cos

“El cuerpo del enfermo mental: el cambio de las concepciones sobre la locura en Benin (África Occidental)”

A càrrec de Fulvia Ferri (Msc Utrecht University, 2012)

Data: 25/06/2014 - 11:30

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: CSIC, C/ Egipcíaques 15, Barcelona.

Col·loqui d'Antropologia del Cos

“Gendered Bodies i reptes metodològics: Interpel·lació entre teories i tècniques de recerca pel que fa a la relació gènere-cos”

A càrrec de Begonya Enguix (UOC)

Data: 22/10/2014 – 12:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Institució Milà i Fontanals, CSIC, C/ Egipcíaques 15, Barcelona

Seminari

“Què pot l'Art?”

Amb les intervencions d'Aurelio Castro, Oriol Fontdevila i Manuel Delgado

Data: 29/10/2014 - 19:00

Organitza: Grup Espais Públics de l'ICA, amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona, GRAPA i el suport de la Generalitat de Catalunya – Departament de Cultura.

Lloc: Laboratori d'Antropologia, 1er pis, Facultat Geografia i Història, Universitat de Barcelona, Campus Raval.

Aquesta activitat forma part del projecte LIMEN 3. Prenent cos entre públics del Grup Espais Públics

Col·loquis d'Antropologia del Cos

“How can we understand and conceptualise dance and choreography in contemporary society?”

A càrrec de Doerte Weig, antropòloga (Universitat de Colònia)

Data: 25/11/2014 - 16:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Institució Milà i Fontanals, CSIC, C/ Egipcíacques 15, Barcelona

Col·loquis d'Antropologia del Cos

“Physicality and politics: body movement as indicator of political movement”

A càrrec de Doerte Weig, antropòloga (Universitat de Köln)

Data: 27/11/2014 - 18:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Residència d'Investigadors CSIC-Generalitat de Catalunya, C/ Hospital 64, Barcelona

Conversatori

“Economía social y solidaria y feminismo(s): o de cómo pensar otras formas de vida vivibles”

A càrrec de Daniela Osorio

Data: 09/12/2014 - 18:00

Organitza: Grup de treball en «Socioantropologia dels mons contemporanis», de l'Institut Català d'Antropologia (ICA), i ERAPI-Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia

Lloc: Grup ECOS (sala polivalent), c/ Casp, núm. 43, 08010 Barcelona

CURSOS I TALLERS

Curs

“Investigar con arte” (1ª ed.)

Professor: Enrique Santamaría

Dates: 5, 6 i 10 de març – 18:00

Organitza: ERAPI-Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l'Institut Català d'Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Puig i Cadafalch, Institut d'Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona

Curs

“Investigar con arte” (2ª ed.)

Professor: Enrique Santamaría

Dates: 31 de març i 1 i 3 d'abril – 18:00

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l'Institut Català d'Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Puig i Cadafalch, Institut d'Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona

Curs

“Pensar los procesos de socialización contemporáneos”

Professor: Enrique Santamaría

Data: 22/05/2014 - 16:00

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l’Institut Català d’Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Puig i Cadafalch, Institut d’Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona

Curs

“Investigar con arte” (3ª ed., intensiva)

Professor: Dr. Enrique Santamaría

Data: 06/06/2014 - 9:30

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l’Institut Català d’Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Puig i Cadafalch, Institut d’Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona

Curs

“Deseo, amor y sexualidad en las grandes religiones: una mirada desde la actualidad”

A càrrec de: Nazanín Armanian

Data: 26/06/2014 - 16:00

Organitza: ERAPI -Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en Socioantropologia dels móns contemporanis de l’Institut Català d’Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Puig i Cadafalch, Institut d’Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona

Curs

“El oficio de escribir en investigación social”

Professor: Dr. Enrique Santamaría

Dates i horari: 15, 17, 22 i 23 de juliol de 2014 - 11:00

Organitza: ERAPI -Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en Socioantropologia dels móns contemporanis de l’Institut Català d’Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Fontserè (15 de juliol) i Sala Puig i Cadafalch (resta de dies), Institut d’Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona.

Curs

“Investigar migraciones con teatro”

A càrrec d’Enrique Santamaría

Data: 09/10/2014 - 16:00

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l’Institut Català d’Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Puig i Cadafalch, Institut d’Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona

Taller

“The 99% taking shape in the shadows” en el marc de les jornades sobre art i activisme The House of the Commons”.

Taller a càrrec de l’artista visual i comissària del projecte Limen, Andrea Corachán, i de la investigadora i artista local vinculada al Departament d’Escultura Social de la Universitat Brooks, Suzanne Dhaliwal,

Dates: 9, 10, 11 i 12 d’octubre de 2014 – 18.00

Organitza: Grup d’Espais Públics de l’ICA. Amb el suport dels col·lectius Tools for Activism i Transition by Design, Universitat de Barcelona i Generalitat de Catalunya – Departament de Cultura

Lloc: The House of the Commons. Espais diversos (Osney Power Station, Methodist Church and Ovada Art Center), Oxford, United Kingdom

Aquesta activitat forma part del projecte LIMEN 3. Prenent cos entre públics del Grup Espais Públics

Curs

“Feminismo y sectores marginales. Un diálogo no siempre fácil”

A càrrec de Dolores Juliano

Dates: 30 d'octubre i 6 de novembre de 2014 - 11:00

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l'Institut Català d'Antropologia (ICA)

Lloc: Sala d'actes de la Institució Milà i Fontanals (CSIC), C/Egipcíaques 15, 08001 Barcelona

Curs

“El oficio de escribir en investigación social”

A càrrec d'Enrique Santamaría

Dates: 13, 20 i 27 de novembre i 4 de desembre de 2014 - 16:00

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia i Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l'Institut Català d'Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Fontserè, de l'Institut d'Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona

TAULES RODONES

“Etnocidio y ecocidio en la Amazonia”

Amb motiu del llibre *Selva vida: De la destrucció de la Amazonia al paradigma de la regeneració*

Data: 25/04/2014 - 18:00

Amb les intervencions de:

Stefano Varese. Professor Emèrit de la Universidad de California, Davis.

Joan Martínez Alier. Professor Emèrit d' Economia i Història Econòmica, investigador de l'ICTA, Universitat Autònoma de Barcelona.

Presentarà l'acte Montserrat Ventura i Oller. Professora d'Antropologia de la Universitat Autònoma de Barcelona

Organitza: Institut Català d'Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Nicolau d'Olwer de l'Institut d'Estudis Catalans, carrer del Carme 47, Barcelona

“Economia solidària i antropologia”

Dins la III Fira d'economia solidària de Catalunya de Barcelona

Data: 25/10/2014 – 12:00

Participants: Ana Anguita (ABD); Paula Escribano (EGOLAB-UAB), Ana Maria Montoro (Trinijove) i Enrique Santamaría (ERAPI-LabCoop)

Organitza: Institut Català d'Antropologia (ICA) i ERAPI-Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia

Lloc: Sala taller 14-15 (David Santacana, planta 1, edifici L'Harmonia), Recinte Fabra i Coats, c/ Sant Adrià, núm. 20, 08030, Barcelona

“L'ètica en la recerca antropològica”

Data: 02/12/2014 18:30

Amb les intervencions de:

Dra. Maria Jesús Buxó – Catedràtica Emèrita i membre del Comitè de Bioètica de la UB

“Protocols d'ètica per a les ciències humanes i socials”

Dra. Nina Kammerer Heller School for Social Policy and Management, Brandeis University i investigadora visitant a l'ICRPC

“Principis, guies i comitès d'ètica en la recerca qualitativa: una perspectiva nord-americana”

Dra. Elisenda Ardévol – professora a la UOC i investigadora del grup de recerca mediacions IN3-UOC

“Ètica de camp i etnografies digitals: compromís, privacitat, imatge i autoria”

Moderar la taula: Montserrat Clua

Organitza: Grup de recerca Ciutadanes de l'ICA

Lloc: Aula 204, Facultat de Geografia i Història UB, C. de Montalegre 6, Barcelona

JORNADES

"Els professionals de l'antropologia en l'àmbit del patrimoni"

Data: 07/10/2014 - 16:00

Organitza: Institut Català d'Antropologia (ICA) i Associació Catalana de Professionals de l'Antropologia (ACPA). Amb les col·laboracions del Museu del Ter, Museu de les Terres de l'Ebre, Ecomuseu de les Valls d'Àneu, Museu Etnològic de Barcelona i la Universitat de Barcelona (UB). Amb el Suport de l'Institut Ramon Muntaner, Generalitat de Catalunya-Departament de Cultura i Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Loc: Institut d'Estudis Catalans, Sala Nicolau d'Olwer. C. del Carme, 47, Barcelona

"Antropologia dels carrers. Fer recerca sobre cultura popular a Catalunya. Fites i fracassos"

Dins del programa Cultura Viva 2014. La recerca etnològica a Catalunya

Data: 22/10/2014 - 19:00

Recerques presentades:

Llevadores tradicionals catalanes: un saber en vies d'estinció - Laura Núñez Galván

Els exvots pintats a la Catalunya Central (Una anàlisi etnohistòrica) - Adrià Pujol Cruells

Recuperació de la memòria oral de quatre generacions d'artesans i comerciants de la Fira de Santa Llúcia de Barcelona: organització familiar, treball i relacions - Jordi Montlló Bolart

Som un barri digne! Etnografia d'una prostitució indignada com fenomen de resistència urbana al Raval - Livia Motterle

Organitza: Institut Català d'Antropologia. Amb el suport de Generalitat de Catalunya – Departament de Cultura, Universitat de Barcelona, Institut Ramon Muntaner

Loc: Aula 305, 3er pis, Universitat de Barcelona, Facultat de Geografia i Història C/Montalegre, 6 - 08001 Barcelona

"El patrimoni immaterial català, a debat. Exemples conflictius i casos per resoldre"

Data: 04/12/2014 - 16:00

Organitza: Grup de treball Patrimoni immaterial de l'ICA, amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona i el suport de la Generalitat de Catalunya – Departament de Cultura.

Loc: Facultat de Geografia i Història UB. Aula 408, C. de Montalegre, 6, Barcelona

PRESENTACIONS DE LLIBRES

"ICONOCLÀSTIA I ANTICLERICALISME. Violència religiosa a la Catalunya contemporània"

Presentació a càrrec de Jofre Padullés i Manuel Delgado

Data: 29/04/2014 - 19:00

Organitza: ICA, Editorial Pol·len

Loc: Espai Contrabandos, carrer Arc de sant Cristòfol, 11, Barcelona

Presentació Quaderns de l'ICA número 29

"Viure, sentir i experimentar noves perspectives de recerca sobre la joventut al s. XX"

Amb la participació de Laura Porzio (antropòloga) i Jofre Padullés (antropòleg)

Data: 11/12/2014 – 11:00

Organitza: ICA, Editorial Pol·len, CSIC

Loc: Institució Milà i Fontanals (C/ Egipcíades, 15, Barcelona)

ACTIVITATS EN COL·LABORACIÓ AMB ALTRES GRUPS DE RECERCA I ENTITATS

Cicle de conferències "El Impacto Social de la Arquitectura"

Dates: 08/01/2014 al 24/02/2014 – 19.00

Organitza: Observatori d'Antropologia del conflicte Urbà (OACU), Grup de Recerca en Exclusió i Control Socials (GRECS).

Col·labora: Grup de Treball Etnografia dels Espais Públics (GTEEP) i Perifèries Urbanes (PU) de l'Institut Català d'Antropologia (ICA), i el Col·lectiu Repensar Bonpastor.

Lloc: Laboratori d'Antropologia de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona (Campus Raval)
c/ Montalegre, 6 - 08001 Barcelona

"Antropología y predicción. La crisis de Crimea, un ejemplo actual"

A càrrec del Dr. Iñaki Martín Bermejo (Tecnò-antropòleg)

Data: 07/03/2014 - 19:00

Organitza: Associació Catalana de Professionals de l'Antropologia. Col·labora: Institut Català d'Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Nicolau d'Oliver de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), carrer del Carme 47, Barcelona

Seminari OACU "Contra la reificació de tres conceptes claus en el pensament urbà: Espacio Público, Movimientos Sociales y Conflicto Urbano"

Dates: 05/06/2014 al 06/06/2014 – 9:30

Organitza: Observatori d'Antropologia del conflicte Urbà (OACU), Grup de Recerca sobre Exclusió i Control Socials (GRECS),

Contested_Cities. Col·labora: Grup de treball Etnografia dels Espais Públics de l'ICA, Ateneu Flor de Maig. Patrocinat per: Universitat de Barcelona. Amb el suport de la Generalitat de Catalunya - Departament de Cultura.

Lloc: Universitat de Barcelona (UB), Facultat de Geografia i Història, Campus Raval, c/ Montalegre 6-8, Barcelona

"La influencia del análisis del diseño etnográfico en el artista contemporáneo"

A càrrec de **Jesús Pérez Pallisé**, coordinador del grup de treball de l'ICA "Laboratori de Recerca del Pensament Creatiu"

Data: 02/10/2014 - 20:00

Organitza: Grup Artistes Dereüll de la Marina Alta (Alacant) i patrocinat per l'Ajuntament de Gata de Gorgos

Lloc: Gata de Gorgos (Alacant)

PUBLICACIONS

Quaderns de l'ICA, núm. 29 (2013). Sèrie monogràfics

"Viure, sentir i experimentar: Noves perspectives de recerca sobre la joventut al segle XX"

Coordinadora: Laura Porzio

Amb el suport del programa de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Quaderns-e 19(1)2014

"Imatges, Mirades i Representacions"/ "Antropologia del conflicte Urbà (II)"

Coordinat per Alba Barbé (UB) i Giuseppe Aricó (UB).

Monografia

"Parlem-ne. Intervenció sociantropològica i conflictes relacionats amb els llocs de culte". Barcelona: Pol·len Edicions, 2014

Autors: De la Haba, Juan; Santamaria, E. y Yufra, L. C. (membres del grup Sociantropologia dels mosn contemporanis)

Amb el suport de l'Institut Ramon Muntaner i el programa de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

RECERQUES 2014

Recerques amb dotació provinent de la *Subvenció 2014 "per activitats que fomentin la recerca, conservació i difusió del patrimoni etnològic de Catalunya"*, de la Generalitat de Catalunya - Departament de Cultura adreçada a les entitats que formen part de la Xarxa de l'Observatori del Patrimoni Etnològic, dins del projecte presentat per l'ICA "Xarxa de l'Observatori"

"Aparicions i històries de fantasmes en el Baix Empordà. Expressions actuals de la tradició fantàstica empordanesa"

Investigadora principal: Sibila Vigna (Grup d'Investigació Religió, Ritual i Poder (GIRRRPO) de l'Institut Català d'Antropologia)
Recerca entorn les llegendes de fantasmes, éssers fantàstics i llocs encantats al Baix Empordà

"Presentació social del cos: Guineo-equatorians a Barcelona"

Investigadores principals: Laura Porzio i Michelle Soares, coordinat per Josep Martí del Grup de Treball Antropologia del Cos de l'Institut Català d'Antropologia
Investigació entorn l'estudi sistematitzat sobre la presentació social del cos en relació a un col·lectiu concret, en aquest cas, els Guineo-equatorians

"Ocupacions insolents de l'espai públic. El civisme i les noves formes de participació ciutadana a les manifestacions de protesta"

Investigació duta a terme pel Grup de treball Etnografia dels Espais Públics de l'ICA
Recerca entorn les diferents manifestacions produïdes a Catalunya, centrant-se en la seva singularitat i motivació

"Els ensenyaments i aprenentatges cooperatius: reptes, propostes i experiències significatives per al cooperativisme contemporani a Catalunya"

Investigadors principals: Juan de la Haba i Enrique Santamaría, Grup Treball Sociantropologia dels mons contemporanis de l'ICA.
Recerca entorn la situació del cooperativisme a Catalunya, centrant-se en la seva dimensió educativa i formativa